A°. 1857. N°. 235.

Opregte Vrijdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 9 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 7 October.

Men verzekert, en, zoo het schijnt, op goeden grond, dat de deensche gemagtigde, de heer *v. Bülow*, welke zich dezer dagen naar Stuttgart heeft begeven, van de zich aldaar bevindende russische en fransche bewindslieden geene voldoende toezegging, nopens de verwikkelingen met Duitschland, heeft bekomen.

— Het voorloopig berigt van het verongelukken van een russisch linieschip wordt bevestigd. Van vier linieschepen, van Reval naar Kronstadt op weg, is de *Lefort*, van 84 stukken, den 22sten September in een stormvlaag omgeslagen, en met 12 officieren, 743 matrozen, 53 vrouwen en 17 kinderen, gezonken, zonder dat een eenige der opvarenden is gered.

PARIJS, 7 October.

In zijnen strijd met het republikeinsche blad *le Siècle* over de wijze, op welke hetgeen thans in Britsch-Indie gebeurt, in Europa moet worden gewaardeerd, verklaart het *Journal des Débats*, dat er sleehts twee gevoelens aanwezig zijn, tusschen welke men behoort te kiezen, te weten, van die personen, welke, zonder eene kinderachtige sympathie voor Engeland als meester van Indie, maar in het belang van de beschaving, verlangen, dat Engeland aan de oevers van de Ganges de overhand zal behouden, en van hen, die, gedreven door een geest van kleingeestige en harstogtelijke vooringenomenheid jegens Engeland, elken dag wenschen en voorspelien, dat het britsch bestuur in Indie zal bezwijken.

— Men leest in den *Constitutionnel* eenige zeer scherpe en geenszins ongegronde aanmerkingen op de jongste diplomatieke mededeeling van de Verhevene Porte aan hare agenten in het buitenland, bij welke zij zich zoo stellig tegen de algeheele vereeniging der vorstendommen verklaart. Daarin wordt beweerd, dat de ministers der Porte ten minste den uitslag der verkiezingen hadden behooren aftewachten, alvorens zich zoo stellig uit te laten; — dat in elk geval de bijeenkomst van een Congres in Parijs zal worden gevorderd, om de wenschen, die door de divans, welker leden thans verkozen zijn, zullen worden uitgebragt te vernemen en te overwegen, en dan te beslissen zoo als naar regt en billijkheid zal worden gevorderd; — en dat men mag verwachten, dat de Porte alsdan, gehoor gevende aan de stem der waarheid, zal goedkeuren al hetgeen, het belang en de welvaart dezer door niet minder dan vier millioenen zielen bewoonde landschappen vereischen.

— Volgens het telegrafische berigt, door een der half-officiële bladen medegedeeld, zoude de spaansche minister *Narvaez* reeds den eersten October zijn ontslag aan de Kogin hebben aangeboden, en zou H. M. dit hebben aangenomen. Vermits in de latere berigten, en zelfs in een telegrafisch berigt van gisteren, 6 October, van deze gebeurtenis nog geene melding wordt gemaakt, gelooft men, en met regt, dat de bedoelde tijding nog bevestiging behoeft. Ook in een berigt van heden, 7 October, wordt daarvan nog niet gewaagd,

— Uit Marseille wordt van heden het navolgende gemeld: „De prijs van het africaansche koren is weder een fr. per hectoliter gedaald.

„De reis des Keizers is tot in het voorjaar uitgesteld.

„In berigten uit Konstantinopel van 30 September komt voor, dat er weder eene wijziging van het ministerie had plaats gehad, en dat een tegenstander der unie minister van Justitie was geworden; — dat het papier der Porte 20 pc. verloor; — dat lord *Redcliffe* ziek te bed lag, en dat er last was gegeven om een telegraaf naar en tot de golf van Perzie aanteleggen, onder het toezigt van *Omer-bassa.*"

LONDEN, 6 October.

Te Glasgow zijn brieven uit Calcutta van 22 Augustus aangekomen, in welke wordt gemeld, dat sir *C. Campbell* den 14den Augustus aldaar in goede gezondheid was aangekomen, en den 17den het opperbevel over het leger bij eene dagorde heeft aanvaard, in welke hij zich gelukkig verklaart, zich op nieuw aan het hoofd te bevinden van soldaten, die steeds van moed, trouw, gehoorzaamheid en volharding blijken hebben gegeven, en ook van inlandsche krijgsbenden, welke, ofschoon in geringen getale, niet hebben geschroomd, zich van hunne trouwlooze kamaraden afteseheiden; — dat hij niet zal verzuimen, elk bewijs van moed en trouw aantewijzen, en dat het krachtige bewind, 't welk hij de eer heeft te dienen, ook niet zal nalaten zulks te beloonen.

— Op de beroemde veemarkt te Ballinasloa, in Ierland, waren gisteren omstreeks 70,000 schapen aangebragt. De prijzen waren iets hooger.

BRUSSEL, 7 October.

Het gendsche raadslid, de heer *Dubois*, is belast geweest met het ontwerpen van het adres, 't welk uitgaat van het beginsel, dat de burgemeester van Gend zoowel, als de schepenen, hebben verklaard, dat op 30 Mei de tusschenkomst der gewapende magt niet is gerequireerd geworden, terwijl de omstandigheden van dien aard waren, dat alleen de requisitie van de bevoegde burgerlijke overheid aan die tusschenkomst het wettige karakter had kunnen geven. De Raad heeft bij herhaling aangetoond, dat de gevorderde requisitie heeft ontbroken. De Regering heeft de zaak echter anders ingezien, en op grond, dat de requisitie heeft plaats gehad en de militaire overheid ten overvloede niet gerequireerd behoefde te worden om overtegaan tot de op 30 Mei genomen maatregelen, het raadsbesluit van 25 Julij, waarbij de handelwijze van den generaal *Capiaumont* is afgekeurd, vernietigd, onder de bepaalde bijvoeging, dat de gendsche Raad zijne bevoegdheid had miskend en zich schuldig gemaakt aan misbruik van magt.

In het adres komt verder voor, dat, ingeval dit laatste gegrond ware, den Raad niets anders overig zou blijven dan om zich bij den Koning te verontschuldigen, met zich te beroepen op de zuiverheid der bedoelingen zijner leden: dat evenwel de zaak nogmaals naauwkeurig is onderzocht, en het daarbij is gebleken, dat werkelijk het gebrek aan requisitie op 30 Mei thans even duidelijk in het oog moet springen als vóór de uitvaardiging van het koninklijk besluit van 31 Augustus.

Daarna eindigt het adres als volgt:

„In dezen staat van zaken, Sire, smeekt de Raad, vol vertrouwen op uwe souvereine onpartijdigheid, U om het besluit van 25 Julij en de voorafgegane beraadslaging nogmaals aan een rijp onderzoek te onderwerpen. De Raad heeft de eer, te dien einde overteleggen de uiteenzetting der redenen, welke te zijnen gunste pleiten kunnen, in de stellige verwachting, dat die redenen, nadat derzelver gegrondheid zal zijn gebleken, U. M. zullen aansporen om terugtekomen op het vernietigings-besluit van 31 Augustus.

„De Raad geeft ten slotte U M. de verzekering van zijne hulde en zijnen diepen eerbied."

De uiteenzetting der redenen, of toelichtende memorie, welke met het adres door den Raad aan Z. M. is gezonden, is mede het werk van den heer *Dubois*, en bevat niet minder dan 41 bladzijden druks. Het genoemde raadslid heeft de memorie doen drukken en vóór de beraadslaging gezonden aan de huizen zijner medeleden.

Nadat de burgemeester *Delehaye* in de raadszitting van eergisteren kortelijk had uiteengezet, dat de bevoegdheid van den Raad niet toeliet, dat zij overging tot stappen als de voorgestelde, is, zonder verdere woordenwisseling, gestemd over de conclusien van het rapport, 't welk, zooals is gemeld, aangenomen is.

Volgens het gendsche bisschoppelijke orgaan, was het duidelijk te bespeuren, dat de raadsleden de behoefte gevoelden om deze belagchelijke zaak zooveel mogelijk te bespoedigen, in het vermakelijke vooruitzigt van de gouvernementale beslissing, waarbij voor goed een einde zal worden gemaakt aan eene discussie, waarover alle welgezinden zich moeten schamen. In dit blad wordt thans reeds eene zeer hevige taal gevoerd over het adres van 5 October, 't welk strijdig zou zijn met de provinciale en communale wetten. Het haalt de bepaling der provinciale wet aan, inhoudende, dat de provinciale Raden *onder geen voorwendsel* mogen opkomen tegen besluiten, waarbij hunne handelingen worden geschorst, of vernietigd, en houdt het er voor, dat, vermits zoodanig verbod bestaat ten aanzien van collegien, die in de hierarchische orde hooger geplaatst zijn dan de gemeente-besturen, het *onbetwistbaar* is, dat dit verbod ook van toepassing is op de laatstgenoemde collegien. — Vermits de liberale partij hier te lande steeds zoo hoog opgeeft van de gemeentelijke regten en voorregten, welke met de belgische nationaliteit in een zoo naauw verband zouden staan, is het te vermoeden, dat van die zijde de toepassing van eene bepaling *der provinciale wet* op *de gemeente-besturen* als allezins *betwistbaar* zal worden voorgedragen. — Als eene zonderlinge toevalligheid schijnt het te mogen worden beschouwd, dat in het naburige constitutionele Nederland de Regering wel de Staten-generaal kan ontbinden, doch geenszins de gemeente-besturen.

— Het clericale hoofdorgaan *le Journal de Bruxelles* behelst heden, zoo als te voorzien was, een hevigen aanval tegen den heer *Verhaegen*, ter zake van diens op eergisteren uitgesprokene openingsrede. Hoofdzakelijk komt dat orgaan op ter verdediging der belgische bisschoppen, die, na de zaak van het vrije onderwijs rijpelijk te hebben overwogen, juist tot dezelfde uitkomsten zijn geraakt als de heer *Verhaegen*, maar zich hebben bedroefd over hetgeen het gemoed van dien volksvertegenwoordiger-vrijmetselaar met vreugde vervult. Zij hebben hunne droefheid te kennen gegeven in hunne mandamenten, en daarbij gebruik gemaakt van „*hun regt als burgers ter vervulling van hunnen pligt als bisschoppen.*" Van die zijde wordt uiteengezet, dat de prelaten aan de vrijmetselaars geenszins het constitutionele regt, om eene vrije universiteit te bezitten, betwisten, en de bisschop *Malou* zulks dan ook uitdrukkelijk heeft erkend in zijnen alom verspreiden pastoralen brief; dat echter de verklaring van den heer *Verhaegen*, die hoog opgegeven heeft van den gunstigen toestand, in welken de brusselsche universiteit verkeert, eene kostbare waarschuwing behelst voor alle Katholieken, die daaruit kunnen ontwaren, dat het kwaad veel dieper wortelen heeft geschoten dan men zelfs in de verte heeft kunnen veronderstellen, zoodat waakzame standvastigheid meer dan ooit pligt is geworden.

De liberalen doen opmerken, dat de Regering is overgegaan tot het ontslag van den heer *Brasseur* als hoogleeraar der universiteit te Gend, klaarblijkelijk met het doel om de clericale partij welgevallig te zijn; — dat evenwel die partij niet te vrede is te stellen, als men zich niet geheel aan haar overgeeft. Ten bewijze daarvan kan strekken de bittere uitval, ter zake van het ontslag als rector van den heer *Serrure*, voorkomende in het te Brugge uitkomende bisschoppelijke orgaan *la Patrie*, dus luidende:

„Wij vreezen, dat *de hatelijke maatregel* van den minister van Binnenlandsche-Zaken de noodlottigste gevolgen zal hebben voor het gezag van het gouvernement. *Slechts ééne hoop is ons overgebleven*, te weten, dat de Kamers, in hare eerstvolgende bijeenkomst, *maatregelen zullen nemen tegen deze treurige staatkunde, welke strekt tot ontbinding van den geest van gezag.*"

Volgens de liberalen, is deze taal in verschillenee opzigten opmerkelijk; is *de geest van gezag* niets anders dan het episcopaat; — *de treurige staatkunde van ontbinding* die, welke door den heer *de Decker* wordt toegepast, — en moet men geduldig *de maatregelen* afwachten, welke de clericale regterzijde zal voorstellen, terwijl men verstandig zal handelen als men zich voorneemt om zich over niets te verwonderen.

's GRAVENHAGE, 8 October.

Bij het indienen van de voordragt op het gebruik van het koloniale batige slot van 1855, heeft de Regering eene nadere memorie van toelichting gevoegd, in welke verschillende bedenkingen, van wege de Tweede-Kamer ingediend, nopens het onderzoek dezer voordragt, worden opgenomen en wederlegd.

Alzoo verklaart Z. E. de minister van Kolonien, dat de Regering geenszins kan toegeven de bewering, als of het onderzoek van de staatscommissie der remise-rekeningen geene waarde zoude hebben, vermits aan deze commissie het geheele beheer der koloniale middelen hier te lande wordt blootgelegd, en zij bevoegd is om voor elke post van uitgave hare beschouwingen mede te deelen, die, gelijk gereedelijk wordt erkend, tot opmerkingen en wenken hebben geleid, welke in het bevorderen van het algemeen belang zeer nuttig zijn bevonden.

Op de bedenking, wegens het verhoogen van het plantloon aan de bevolking van Java, in verband met de verhooging van den marktprijs der producten, heeft de minister in de eerste plaats gewezen op de afschaffing of vermindering van drukkende belastingen daar te lande, en in de tweede plaats kennis gegeven van voorstellen aan Z. M., strekkende om, onder 's Konings nadere goedkeuring, eene verhooging van den prijs der te leveren koffij aan de bevolking van Java te kunnen verleenen. Z. M. heeft zich daarmede vereenigd, en de noodige bevelen deswegens zijn naar Indie verzonden.

In de memorie komt verder o. a. voor, dat de Regering hare overwegingen, nopens eene vermindering van de courtage voor den verkoop der producten, nog niet heeft ten einde gebragt. Zij erkent, dat de courtage voor den verkoop van tin voor vermindering vatbaar is bevonden, maar beweert, dat ook voor dien verkoop, evenzeer als voor de andere producten, de diensten van tusschenpersonen niet kunnen worden gemist. De Regering heeft daarbij medegedeeld het bedrag der courtage, welke elders, als te Londen, Antwerpen en Hamburg, aan makelaars voor den handel in koffij, indigo, suiker en tin, wordt toegekend.

Bij de mededeeling van hetgeen met den Sultan van Siak is voorgevallen, vermeent de Regering, dat ook daarbij is gebleken, dat de waakzaamheid en de werkzaamheid der indische Regering de vrees voor verwaarlozing der nederlandschen belangen allezins hebben gelogenstraft.

Omtrent eene bedenking, alsof de welvaart der bevolking van de Preanger-regentschappen zoude afnemen, wordt in de memorie gewezen op de omstandigheid, dat deze bevolking, in 1820 nog geen 200,000 zielen bedroeg, en thans meer dan 800,000 zielen telt.

Ten aanzien der tarieven, verklaart de Regering, dat eerlang het voorstel eener wijziging van die op den uitvoer wordt te gemoet gezien; — dat inmiddels de regten op den invoer niet worden uit het oog verloren, en op de in 1857 deswegens gegeven wenken zal worden gelet.

Betreffende de kolonisatie verklaart de Regering, dat het haar aangeboden ontwerp dienaangaande haar welkom is geweest, maar dat zij zich over de waarde daarvan nog niet kan uitlaten. Zij, die kolonisatie willen, verlangen deze niet anders dan met ruime geldelijke ondersteuning van de zijde der Regering, die niet bevoegd is dezelve te verleenen, zonder zich te hebben verzekerd, dat daardoor de belangen van het moederland of der kolonie niet worden benadeeld; ten aanzien waarvan de staats-commissie nuttige en belangrijke wenken aan de hand zal kunnen geven.

De Regering acht het oordeel onbillijk dergenen, die beweren, dat bij den vruchteloozen afloop der aangewende poging tot het daarstellen eener paketvaart op Indië, in deze aangelegenheid niets anders is te weeg gebragt, dan een schadelijke naijver tusschen twee groote handelssteden. Zij ontkent, dat aan degenen, die den 9den Julij 1855 een ontwerp daartoe hebben ingediend, een regt op de voorkeur is toegekend, en protesteert tegen de bewering, als of door hare handelwijze verkregene regten zouden zijn geschonden. De minister verklaart tevens, dat van meer dan eene zijde aanzoeken zijn ontvangen tot het aanknoopen van onderhandelingen voor het daarstellen eener gewenschte versnelde gemeenschap met Java, en dat de Regering voornemens is om eene nieuwe mededinging, met wijziging der vroeger gestelde voorwaarden, uittelokken.

Sedert het opmaken van het voorloopig verslag, heeft de Regering ontwerpen ingediend ter afschaffing van de slavernij in de W. Indien, en is ook, volgens den minister, het nut eener drukpers-verordening, voldoende aan art. 110 van het indische regerings-reglement, duidelijker gebleken. Z. E. meent, dat, indien, bij het gemis daarvan, de orde en rust, even als elders, in Indie waren omvergeworpen, de Regering niet van overhaasting, maar wel van onverantwoordelijke traagheid zoude zijn beschuldigd; — dat, indien het haar niet berouwt, tot de invoering van hetgeen de wet gebood, te hebben medegewerkt, het haar niet minder aangenaam zal zijn, dat de door haar aangeboden ontwerpen op de afschaffing der slavernij spoedig worden aangenomen.

Z. E. gewaagt met den meesten lof van de gezagvoerders in de W. Indien in het betrachten van de op hen rustende verpligting om het lot der slaven zooveel mogelijk te verzachten, en tevens orde, rust en wet te handhaven. Aan de Beneden-Commewijne hadden zich achter de bebouwde gronden wegloopers vereenigd, die alles wat zij konden magtig worden, roofden en plunderden, in het veld werkende vrouwen overvielen en wegvoerden, en andere negers tot eene algemeene desertie aanspoorden, waartoe dan ook reeds complotten bestonden, — en die zich voorstelden, dat zij veilig met dit bedrijf konden voortgaan, omdat er geene bosch-patrouilles meer mogten worden uitgezonden. Naar luid der memorie, heeft de gouverneur-generaal alstoen begrepen, dat het tijd was om te handelen, en heeft hij daartoe eene genoegzame krijgsmagt afgezonden, terwijl, met het afschaffen der bosch-patrouilles, toch niet kan bedoeld zijn het lijdelijk aanschouwen van in de bosschen gesmeed wordende ontwerpen tot rustverstoring.

Overeenkomstig de berigten, bij de Regering ontvangen, hebben zich reeds te Macao 2 à 300 Chinezen vrijwillig aangemeld, om naar Suriname te vertrekken, en zouden deze door

nog meerdere worden gevolgd, terwijl de consul op scheepsgelegenheid wachtte ter verzending.

Ten aanzien van Japan wijst de Regering op de bekendgemaakte officiële stukken, ten blijke, dat het vermoeden, als of aan andere mogendheden meer vrijheid en meerdere voordeelen zouden zijn verleend dan aan Nederland, van allen grond is ontbloot.

— Bij Zr. Ms. besluit van 5 October is benoemd tot regter in de arr.-regtbank te Groningen: mr. *J. H. de Sitter*, thans regter in de arr.-regtbank te Sneek.

'sGRAVENHAGE, 8 October.

In de bijeenkomst der Tweede-Kamer van heden, heeft de voorzitter berigt, dat de afdeelingen tot rapporteurs benoemd hebben voor de ontwerpen van wet, houdende vaststelling van hoofdstuk I. en II. der staatsbegrooting voor 1858, de heeren *v. Bosse*, *Wintgens*, *Heemskerk*, *Dirks* en *Gevers Deynoot*, en voor de hoofdstukken III. en IV. de heeren *Dullert*, *v. d. Poel*, *v. Akerlaken*, *de Brauw* en *van Reede*.

Aan de orde is de beraadslaging over het ontwerp van wet tot wijziging der regten op den in- en uitvoer van visch.

De heer *Westerhoff* heeft de voordragt bestreden, als geheel in strijd met de lessen der staathuishoudkunde. Zoowel in 't belang van de visscherij en van den visch-handel, als van de verbruikers, verlangde hij geheele afschaffing van de regten op den in- en uitvoer. Hij deed daarbij uitkomen het belang van den visch als *voedsel*.

De minister van Financien heeft daarop aangemerkt, dat door de opheffing van het verbod van invoer reeds een groote stap gedaan is, en dat het nu slechts geldt een overgangs-maatregel tot algeheele vrijheid. Het nu voorgestelde matige regt kon niet genoemd worden eene bevordering van monopolie of van privilegie, en zou het verbruik van den haring als volksvoedsel weinig drukken. Ten slotte wijzende op de gevolgen eener afstemming van het ontwerp, en op de daaruit voortvloeijende ongelijkheid van regten, deed hij opmerken, dat nu het verbod van invoer van vreemden haring nog bestaat.

Dit laatste is bestreden door den heer *van Bosse*, als welke beweerde, dat het bedoelde verbod nu reeds door de wet van 13 Junij jl. is opgeheven. — De minister heeft daarentegen bij zijn gevoelen dienaangaande volhard.

Bij de behandeling van art. 1 van het ontwerp, heeft de heer *van Bosse* een amendement voorgesteld, strekkende om het voorgedragen regt van *f* 1,50 en *f* -,50 te verminderen op *f* -,50 en *f* -,20.

De heer *van Hoëvell* heeft aangedrongen op geheele opheffing van het regt, in 't belang der verbruikers. — De heer *Sloet* gaf de voorkeur aan den door den heer *v. Bosse* voorgeslagen middenweg.

De minister van Financien heeft het amendement, even als het verlangen naar eene plotselinge geheele vrijstelling, bestreden, als te gevaarlijk voor onze visscherijen. Hij deed daarbij opmerken, dat nu is voorgedragen, dat de wet over twee jaren herzien zal worden.

De heer *v. Bosse* heeft zijn amendement gewijzigd, en voorgesteld, de regten van *f* 1,50 en *f* -,50 op de helft, en dus op *f* -,75 en *f* -,25 te stellen.

De heer *Poortman* heeft zich voor geheelen vrijdom verklaard. Hij deelde niet in de vrees, dat geheele vrijstelling een te grooten schok zou te weeg brengen.

Daarna is het voorstel van den heer *v. Hoëvell*, om algeheelen vrijdom van in- en uitvoer te verleenen, verworpen met 24 tegen 18 st.

Daarvoor stemden de heeren *de Lom*, *Kien*, *Poortman*, *Dullert*, *Anemaet*, *Sloet*, *v. Hoëvell*, *Zijlker*, *Reinders*, *L. D. Storm*, *Gevers*, *v. Eck*, *Sander*, *ten Cate*, *Heemskerk*, *Westerhoff*, *de Poorter* en de voorzitter.

Het amendement van den heer *van Bosse* is aangenomen met 26 tegen 16 st. — *Tegen* stemden de heeren *v. Franck*, *Reinders*, *Schimmelpenninck*, *Nolthenius*, *Hoekwater*, *Bosscha*, *de Kempenaer*, *Dirks*, *Kien*, *Poortman*, *v. Akerlaken*, *Delprat*, *Storm van 's Gr.*, *Stolte*, *Hoffman* en *v. Nispen*.

Nadat art. 1, 2 en 3 zonder hoofdelijke stemming waren aangenomen, is het geheele ontwerp goedgekeurd met 30 tegen 12 st. — *Tegen* stemden de heeren *de Lom*, *Kien*, *Poortman*, *Dullert*, *Anemaet*, *Sloet*, *v. Hoëvell*, *Westerhoff*, *v. Eck*, *Heemskerk*, *Reinders* en *Nolthenius*.

Vervolgens is beraadslaagd over het verslag der commissie nopens het voorstel van den heer *Dullert*, tot herziening van art. 132 van het Reglement van orde. De eerste der, ingevolge dat verslag, aan de Kamer te onderwerpen vragen is *aangenomen* met 26 tegen 17 st.; — de 2de is *verworpen* met 32 tegen 6 st.; — de 3de *verworpen* met 26 tegen 13 st.; — de 4de *aangenomen* met 25 tegen 17 st.; — de 5de *aangenomen* met algemeene stemmen.

De beraadslaging over het ontwerp tot verhooging der hoofdstukken II en IX B. der staatsbegrooting voor 1856 is bepaald op aanst. maandag. — Tot dien dag is de Kamer gescheiden.

HAARLEM, 7 October.

In de bijeenkomst van den gemeente-raad van heden zijn tegenwoordig geweest 17 leden. Afwezig waren de heeren *Creyghton*, *Fontein* en *Huurkamp*.

Bij de herstemming over het amendement van den heer *Imans*, betreffende het voorstel van B. & W. ten aanzien der stads-doctoren, hebben 9 leden zich daar tegen en 8 leden zich daar voor verklaard, en is hetzelve alzoo afgewezen. Daarop is het voorstel van B. & W., om het aantal der stads-doctoren tot 6 te verhoogen, elk met eene bezoldiging van *f* 300, met 15 tegen 2 stemmen aangenomen.

Na de goedkeuring van de daaruit volgende wijziging van art. 1 der verordening op de geneeskundige armen-praktijk, is voorgesteld om art. 11 dezer verordening in dier voege te wijzigen, dat daarbij worde bepaald, dat de stads-doctoren voor vijf jaren worden benoemd en telkens weder benoembaar zijn.

Een amendement van den heer *Fiers*, strekkende tot behoud van het bedoeld art., doch met bepaling, dat de genoemde personen, na tienjarige dienst, niet *dadelijk* tot de bedoelde betrekking benoembaar zullen wezen, is, met 9 tegen 8 stemmen, afgewezen, en daarop is het voorstel van B. & W. met 13 tegen 4 stemmen aangenomen.

De heer *Fiers* stelt voor, als nu te bepalen, dat van dit besluit in 't openbaar kennis zal worden gegeven, met uitnoodiging aan de belanghebbenden, welke tot de 3 openstaande plaatsen van stads-doctor zouden wenschen te worden benoemd, om zich voor den 24sten October, bij rekest, aan de stads secretarie aantemelden. Daartegen is aangemerkt, dat zulks aanleiding zou kunnen geven tot het denkbeeld, als of de aftredende stads-doctor niet weder benoembaar was, doch op deze bedenking is geantwoord, dat de aftredende stads-doctor zich ook, bij rekest, zou dienen aantemelden om op nieuw te worden benoemd, en dat derhalve de zaak der herbenoeming daardoor in geenen deele zou worden geprejudicieerd. Het amendement van den heer *Fiers* is daarop, met 16 tegen eene stem, aangenomen.

De heer *Delcourt* heeft voorgesteld om de geheimhouding van het te dezer zaak in de vergadering met gesloten deuren behandelde opteheffen, en de deswegens opgemaakte notulen in die der openbare vergadering optenemen. Op voorstel van den heer *Quarles* is dat van den heer *Delcourt* gesplitst, en is het eerste gedeelte, de opheffing van het geheim, met eenparigheid van stemmen aangenomen, en het tweede gedeelte met 10 tegen 7 stemmen.

Daarna is, op voorstel van den heer *Quarles*, goedgevonden, B. & W. te magtigen om in de tegenwoordige omstandigheden, bij ongesteldheid van een der stads-doctoren, zoodanige maatregelen te nemen, als de dienst zal vereischen.

Ged. Staten hebben berigt verlangd op een rekest van *D. van Dulst*, strekkende tot ontheffing van zijn aanslag in de pl. belasting op het 1ste suppl. kohier, als gehuwd met eene reeds primitief belaste weduwe. De heer *v. d. Breggen* heeft gemeend, dat deze reclame niet in aanmerking kon worden genomen, omdat de adressant zich eerst tot den Raad had behooren te wenden, en niet, dan in hooger beroep, tot Ged. Staten, en heeft voorgesteld om de zaak aantehouden, ten einde den leden de gelegenheid te geven om zich nopens de bedoeling van art. 264 der gemeente-wet te vergewissen. Dit voorstel is, met 16 tegen 7 stemmen, afgewezen, en daarop is besloten, Ged. Staten voortestellen om den bedoelden aanslag te royeren.

De Raad heeft wijders besloten om de begrooting van de schutterij terug te zenden, met verzoek om inlichting op eenige deswegens medegedeelde bedenkingen. De begrooting van het burgerlijk-armbestuur is goedgekeurd; desgelijks die van het luthersche armbestuur, aan 't welk een subsidie van *f* 2576 is toegekend, en van de Stads-apotheek.

Vervolgens is overwogen de stedelijke begrooting voor 1858, en zijn de sommen, vervat in de drie eerste hoofdstukken van uitgave, vastgesteld, als voor het *eerste* ten bedrage van *f* 21595, voor het *tweede* van *f* 54652, voor het *derde* *f* 61,687; — en is besloten om de verdere beraadslaging in eene avondzitting voort te zetten.

Bij de overweging der bijzonderheden heeft o. a. de comm. van financien doen opmerken, dat de lokalen voor de bewaarschool in de Jansstraat en ten dienst van de spijs-uitdeeling aan behoeftigen van stadswege worden onderhouden, doch kosteloos gebezigd, maar dat zij zich onthouden heeft van het indienen eener voordragt op dat stuk. De heer *v. d. Breggen* heeft te kennen gegeven, dat hij nader zal terugkomen op de overweging van de vraag, of daarvoor geene huur behoort te worden gevorderd.

De heer *Imans* heeft gewaagd van de vroeger geopperde vraag, of het wenschelijk is de Stads-doelen aantehouden, en heeft doen opmerken, dat men de gevangenis voor jeudige vrouwelijke veroordeelden te Amsterdam naar een ander gebouw verlangt overtebrengen; — dat welligt de Doelen daartoe geschikt zou kunnen worden bevonden, en zulks niet onbelangrijk voor de stad zou kunnen worden geacht. Daarop zal nader worden teruggekomen.

Op art. 3, 3de afd. 3de hoofdstuk is op het bedrag van *f* 2400 eene vermindering van *f* 400 voorgesteld. Het voorstel is met 9 tegen 8 stemmen afgewezen.

[In de avond-zitting is de begrooting eenstemmig aangenomen, met eene uitgave van *f* 309,043-70 en een batig slot van *f* 907-47. De hoofdelijke omslag, om in het ontbrekende te voorzien, is bepaald op *f* 60,000, welk bedrag echter, ter zake van de gevorderde 6 percent voor kwade posten, op het kohier tot *f* 63,600 dient te worden verhoogd].

HAARLEM, 8 October.

Met de *Baltic* heeft men berigt uit Nieuw-York van 26 September, waarin voorkomt, dat bij den handel in Boston, Baltimore en Philadelphia weder eene groote onrust werd waargenomen, en verscheidene Banken hare betalingen hadden gestaakt.

De verdediging der aangeklaagde Maleyers is heden, 8 October, afgeloopen. Na re- en dupliek, is de uitspraak bepaald op den 16den October.

— Gisteren heeft te 's Gravenhage de finale verkooping plaats gehad van het landgoed Bergendaal, waaronder de ruïne van Teylingen behoort, gelegen onder de gemeenten Sassenheim, Lisse, Noordwijk enz. De onderscheidene perceelen zijn aan verschillende koopers toegewezen; te zamen hebben zij *f* 172,000 opgebragt. De perceelen, waartoe de genoemde ruïne behoort, zijn verkocht aan den heer jhr. *M. D. G. van Teylingen van Kamerik* en jhr. *H. T. van Teylingen van Hilvarenbeek*.

— Van 26 Sept. tot en met 2 October zijn in Vriesland 84 runderen aan de longziekte gestorven, of te dier zake afgemaakt. Totaal sedert 1° Januarij 6563.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

8 *October* 1857. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
Ned. Thesaur.	104⅝	—		*Polen* O. 4 p	79¾	⅞	79¾
" N. Bank	—	—	—	*Pruiss.* O. 4½ "	—	—	—
W. Schuld 2½ p	63 7/16	9/16	63½	" A. 3½ "	197	—	—
" . 3 "	76 5/16	7/16	76 5/16	*Oostr.* O.G. 5 "	—	—	—
" . 4 "	97	—	—	" " 4 "	—	—	—
Amort. Sd. 3½	91	—		" Met. 5 "	72 9/16	¾	72⅝
Handl. Ms. 4½ "	150	⅜	—	" R.A. 5 "	85 3/16	5/16	85 3/16
O. Leen. 4 "	95½	—	—	" N. 5 "	74 13/16	75⅛	74 15/16
Holl. Spw. . .	—		—	" 54. 2½ "	37¾	13/16	—
Leening 4½ p	—	—	—	Wr. Bk. . *f*	1105	1107	—
Rijn Spw. 4½ "	—		—	" . . "	408	—	—
M. Wld. 4 "	—	—	—	" 4 p	—	—	—
Belg. C. 2½ "		—	—	*Nap.* L. B. 5 "	—	—	-
Cert. R. 2½ "	52	—	—	Cert. R. 5 "	—	—	—
Frkr. Cert. 3 "	—	—	—	*Den.* O. L. 5 "	—	—	—
Spanje O. 1½ "	25 5/16	⅜	—	" 3 "		—	—
Obl. . . 3 "	—	—	—	*Brzl.* 24. 5 "	—	-	-
" B. 3 "	37 5/16	7/16	37 5/16	39. 5 "	—	—	.
A. S.	6 1/16	3/16	—	43. 5 "	97	⅛	97
B. C.	5¾	13/16	-	52. 4½ "	—	—	—
Portg. Obl. 3 p	44¾	13/16	44¾	*Sard.* C. 5 "	—		—
Obl. 56 3 "	44	⅛	44	*Peru* 54 4½ "	—	—	—
" C.	—	—		P.	—	—	—
Rusl. H&C. 5 p	104⅜	¾	104½	*Eq.* 55. 1 "	13 9/16	14	—
" 5 "	104		—	*Venzl.* Obl. 4½ "	27½	¾	—
Cert. Obl. 5 "	—	—	—	U. 2 "	—	—	—
" . 4 "	86	⅛	—	*Gren.* Obl. 3½ "	18 13/16	19⅛	.
" Stgitz 4 "	85¾	—	—	U.	5½	—	—
" N. 4 "	—	—	—	*Mex.* Obl. 3 p	19¼	½	19¼
" 54. 5 "	98 7/16	½	-	N. *Am.* Ph. H. *f*	—	—	—
" 55. 5 "	99 5/16	7/16	99⅜	Ph. B.	—	—	—
" H. 5 "	—	—	—	" R. 6 p	-	—	—
" L. 5 "	—	—	-	Am. Bank.	—	—	—
" L. 4½ "	95½		—	Ill. Sp. A. ..	-	—	—
Insch. . 6 "	—	—	—	" Obl. C.B. 7 p	86	¼	—
Cert. . 6 "	67	⅛	—	Lousiana 5 "	—	—	—
Polen A. . *f*	154½	—	—	*Grkl.* Obl. 5 "	—	—	—

Handelm. contant 149⅞ à 150. Russische Spoorweg *f* 75. De 5 pc. Metalliek div. datum 72¼. — Beleening 4½. Prolongatie 4½. Disconto 5½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*:

P. F. M. UZURET, *President*. IJ. DE KOCK, *Secretaris*.

De binnenl. fondsen waren iets minder willig. — Spaansche, met goeden handel, zeer vast. De overige buitenl. fondsen vooral oostenrijksche, flaauwer.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 28,30; dito Nation. *f* 29,70; Div. Eng. per £ *f* 11,67½; Eng. Russen per £ *f* 11,67½; Frans. *f* 55⅜; Belg. *f* 55¾; Pruiss. *f* 35; Hamb. Russen *f* 35; Russen n Z. R. *f* 35¼; Pools. in fl. *f* 27⅜.

MADRID, 7 October. De 3 pc. 39½; 1½ pc. 27.

WEENEN, 8 October. De 5 pc. metall. 81; nat. 82½.

LONDEN, 8 October. De 3 pc. gecons. resc. 89⅞ à 90⅛. Mexico 21 à ¼. Spanje 40½ à 41, en 25½ à ⅝.

PARIJS, 8 October. De 3 pc. 67 fr. 85. Spanje 37¾, en 25¾.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 7 October. *Koolzaad* Oct. *f* 471; April *f* 495.

GRONINGEN, 5 October. *Tarwe* met weinig kooplust; 68 à 72 p. Ommel. *f* 8,20 à *f* 9,40; 68 à 72 p. Old. *f* 8 à *f* 9,20. *Rogge* als voren; 62 à 66 p. *f* 5,45 à *f* 6,45; 68 à 70 p. n. *f* 7,15 à *f* 7,65. *Boekweit* als voren; 64 à 68 p. gr. zand *f* 6,60 à *f* 7,60; 64 p. veen *f* 6,35. *Gerst* iets hooger; 54 à 58 p. w. *f* 5,70 à *f* 6,50. *Haver* 5 à 20 c. lager; 38 à 50 p. dikke *f* 3,90 à *f* 5,10; 36 à 40 p. w. voer *f* 3,65 à *f* 4,05. *Paardenbornen* *f* 8,25 à *f* 8,50. *Kooldaad* flaauw, met weinig handel; *f* 13 à *f* 14,40. *Gort* grove *f* 10,50 à *f* 10,75; parel *f* 13 à *f* 15,50.

SNEEK, 6 October. *Boter* *f* 51,50. *Kaas* *f* 32 à *f* 37,25.

DELFT, 8 October. *Boter* *f* 56 à *f* 66.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 8 October. Den 7den dezer in Texel binnengekomen: *Anna Augusta*, Kuiper, Fiume; en uitgezeild: de ned. oorl. schooner ATALANTE, luit. Hackstroh, Helvoet; *Graaf von Bulow*, Berg, Syra; *Mentor*, Croes, *Perceverance*, Cummings; de stoomb. *Diana* en *Adonis*, alle 4 naar Londen; *Duncren*, Grangemouth; *Stad Goor*, Gruppelaar, Dundee; *Coadjutor*, Dupear, *Margrietha*, Meijer en *Sarah Ellen*, Underwood, alle 3 naar Newcastle; *Allport*, Newton, Sunderland; de stoomb. *Bérénice*, St. Petersburg; *tre Venner*, Ostergaard, Christiania; *Frithiof*, Rafen en *Nidelven*, Holst, beide naar Fredrikstad; *Grev. Karen Wedel*, Christensen en *Benedicte*, With, beide naar Drammen; *Richard & Claire*, Christensen en *Catharina*, Olthof, beide op avontuur. Wind z.

Den 7den dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Seine*, Havre; *Albatross*, Liverpool; *Gem*, Carr, Middlesbro; *Jacoba*, Schultz, *Jane Margareth*, Corbitt en *Elisabeth*, Palmer, alle 3 van Newcaste; *Robert*, Jemmett en *Hermanus Hesselaar*, Mellema, beide van St. Petersburg; en uitgezeild: *Dankbaarheid*, Kostert en *Zouthandel*, van der Gaauw, beide naar Bilbao; de stoomb. *Earl of Auckland*, Londen; *Seahorse*, Hull. Wind z. - z. o.

Den 18den Sept. van Galatz uitgezeild: *Catharina*, de Wall, Falmout.

Den 25sten Sept. van Konstantinopel uitgezeild: *Pietro*, Goich, Amst.

Den 2den dezer te Triest binnengek.: *Zwaluw*, Schut, Newcastle.

Den 5den dezer in Zierikzee binnengekomen: *drie Vrienden*, Andersen, Batavia naar Middelburg.

Den 5den dezer in Vlissingen binnengekomen: *Pollux*, Molenaar, Mersijn.

Voor 18 Sept. te Malaga binnengekomen: *Johan Wilbrand*, van der Wall, Newcastle, om voor Rotterdam te laden.

Den 1sten dezer op de hoogte van Douvres: *Duisburg*, Meijer, Rotterdam naar Newjork.

AMSTERDAM, 7 October. Volgens brief van kapt. Zeylstra, voerende het schip *Koning Willem III*, van Liverpool naar Batavia, bevond hij zich 17 Aug. in goeden staat zeilende op 4° z. b. en 24° w. l.; aan boord was alles wel.

233ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

15de Lijst. N°. 5012, een prijs van *f* 5000. N°. 17778, 7821 en 2893, ieder een prijs van *f* 1000.

*** Bevallen van een' ZOON *M. E. A. TROMP*, geliefde Echtgenoote van J. D. RUYS.
AMSTERDAM, 7 October 1857.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 81 jaren, Vrouwe PETRONELLA JOHANNA VAN EGMOND, Weduwe van wijlen den Hooggeleerden Heer *M. J. Macquelijn*.
LEYDEN, 22 September 1857.
Wegens Buitenlandsche betrekkingen, eerst nu geplaatst.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Op den 28sten September 1857, is op den *Huize* HOOSDE, Gemeente *s'Odichenberg* overleden, Mejufvrouw JOHANNA CATHARINA THEODORA HAMERS, innig geliefde Dochter van wijlen den gep. Majoor *J. H. Hamers* en Vrouwe J. G. H. KUYPER, Weduwe *J. H. Hamers*.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim twee en zeventig jaren, de Wel-Edele Heer JAN DEDEL, Ridder van de Militaire Willems-Orde 4de Klasse en der Orde van den Nederlandsche Leeuw.
'S GRAVENHAGE, den 4den October 1857.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 74 jaren en 1 maand, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder GRIETJE DE BOER, Wed. *J. van Twisk*. Allen, die haar gekend hebben, kunnen ons verlies beseffen.
BEEMSTER, J. VAN TWISK.
2 October 1857. K. VAN TWISK.

*** Tot onze diepe droefheid, overleed heden op het onverwachts onze geliefde Vader en Behuwd-Vader de Wel-Edele Heer J. H. SCHOLL ENGBERTS, in den ouderdom van 56 jaren. *Uit aller naam*,
ALMELO. A. SCHOLTEN GZN.
1 October 1857. Eenige kennisgeving.
Wegens buitenlandsche betrekking eerst nu geplaatst.

*** Heden overleed mijne hartelijk geliefde Moeder, Mejufvrouw NEELTJE SWART, Weduwe *Pieter de Jong*, in den ouderdom van 83 jaren en 9 maanden. Dankbaar voor het voorregt de geliefde Moeder zoo lang te hebben mogen behouden, staar ik diep bedroefd bij haar gemis, terwijl ik mij van de deelneming onzer Vrienden overtuigd houde. G. E. DE JONG.
NIEUWENDAM, 2 October 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot droefheid van mij, mijne Dochter en Behuwd-zoon, na eene ongesteldheid van vijf dagen, in den ouderdom van 71 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot ARIE BROUWER, onderwijzer alhier, met wien ik 48½ jaren door eenen gelukkigen echt vereenigd was. M. LEEUWRIK,
BINNEWIJZEND, 2 October 1857. Wed. *A. Brouwer*.

*** Heden overleed alhier onze waarde Vader en Behuwd-Vader PIETER FORTUIN, in den ouderdom van 72 jaren en acht maanden. Allen, die hem in zijn zorgvuldig en werkzaam leven gekend hebben, zullen beseffen wat wij in hem verliezen. *Uit aller naam*,
WORMERVEER, PIETER FORTUIN JR.
3 October 1857. Eenige kennisgeving.

*** Ons ouderhart werd heden diep getroffen, door het overlijden van ons innig geliefd Dochtertje GERDA CHRISTINA, in den ouderdom van nagenoeg 11 jaren.
OLDENZAAL, H. P. GELDERMAN.
4 October 1857. J. S. GELDERMAN,
geb. REGENBOGEN.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 57 jaren, onze waarde Zuster, Mejufvrouw CHRISTINA ELISABETH FONTEIN. *Mede uit naam der Broeder en Zusters*,
Mr. F. G. FONTEIN.
AMERSFOORT, den 5den October 1857.

*** Heden overleed, na een smartelijk en geduldig lijden van twee jaren, onze hartelijk geliefde Zuster, ALIDA HARDEWEL, diep betreurd door A. HARDEWEL.
Hofstede SCHOONZIGT, J. HARDEWEL.
Amsteldijk, 5 October 1857.

*** Heden overleed ons eenig dierbaar Kind ANDREA CORNELIA ADRIANA, in den aanvalligen leeftijd van ruim 5½ jaren. A. VAN EIJK BIJLEVELD.
AMSTERDAM, A. C. A. VAN EIJK BIJLEVELD,
5 October 1857. geboren VAILLANT.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ziekte in den ouderdom van 51 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Wel-Ed.-Achtbare Heer P. M. HOEK, Burgemeester van Wateringen, na voorzien te zijn van de genademiddelen der H. Kerk. J. M. VAN OTTERDIJK,
WATERINGEN, Wed. *P. M. Hoek*.
den 6den October 1857.

*** Heden overleed onze hartelijk geliefde Vader en Behuwd-Vader, de Hoog-Wel-Geboren Heer JOHAN ADRIAAN Baron VAN FRIDAGH, Lid der Gedeputeerde Staten van Overijssel, in den ouderdom van 61 jaren.
Mr. G. L. G. Baron VAN FRIDAGH,
uit aller naam.
Huize MATARAM, Gemeente *Dalfsen*, 6 October 1857.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 90 jaren en 6 maanden, onze hartelijk geliefde Vader, Mr. HERMAN ARNOLDUS CROMMELIN, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Oud Wethouder dezer Stad.
HAARLEM, J. P. CROMMELIN.
5 October 1857. B. G. CROMMELIN.

*** Voor de vele blijken van deelneming, door mij ontvangen bij het treffend en plotseling afsterven mijner innig geliefde Echtgenoote *Jeanne Elisabeth Verweijde*, betuig ik bij deze mijnen hartelijken dank.
NIJMEGEN, B. NOORDUYN.
7 October 1857.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden onzer teedergeliefde jongste Dochter, betuigen, wij ook namens onze Kinderen, onzen hartelijken dank. W. VAN OOSTERHOUT.
ROTTERDAM, A. N. VAN OOSTERHOUT,
8 October 1857. FRANÇOIS.

*** Aan de Kiezers voor de Provinciale Staten in het Kiesdistrict Enkhuizen, wordt door eenige Kiezers uit verschillende Gemeenten van dit District, bij de keuze van Dingsdag 13 October 1857, aanbevolen:

DE HEER J. BRUYN JNZ.,

Kantonregter te Enkhuizen, en worden zij, die zich met deze voordragt kunnen vereenigen, ten einde verwarring van voornamen te voorkomen, verzocht op hun stembillet intevullen de Kantonregter J. BRUYN JNZ., te Enkhuizen.

*** Ieder die iets te vorderen heeft van, verschuldigd is aan, of houder is van Borgtogten geteekend door ARIEN DIKSTAAL BARTSZOON, gewoond hebbende te Benningbroek en aldaar overleden op den 27sten September 1857, gelieve daarvan vóór den 15den November 1857, *franco* opgave te doen aan den Notaris DONKER, te Benningbroek.

*** Een Genees-, Heel- en Vroedmeester verlangt terstond een APOTHEKERS-BEDIENDE, P. G., vlug kunnende recepteren, tegen genot van huisselijke verpleging en goed Salaris. Adres met *franco* Brieven, onder Letters L. M., bij de Boekhandelaars HERMs. COSTER & ZOON, te Alkmaar.

*** Wordt met 1° November te Haarlem gevraagd: Een JONGELING geschikt om als *Huisknecht* in dienst te treden. Adres met *franco* Brieven, onder Letter A., bij de Boek- en Steendrukkers MET & MEYLINK, aldaar.

*** **TABAKSHANDEL.**
Er biedt zich voor een Jongeling gelegenheid aan, tot het grondig leeren van den TABAKSHANDEL, benevens het SIGAREN MAKEN enz., tegen eene matige tegemoetkoming van kost- en leergeld. Adres met *franco* Brieven onder letter A., bij den Boekhandelaar P. C. HOOG te Rotterdam.

*** Men vraagt ten spoedigste een BROODBAKKERSKNECHT. Adres in *persoon* of *franco* Brieven onder lett. B., bij HERMs. COSTER & ZOON te Alkmaar.

*** Een fatsoenlijk JONG MENSCH, P. G., die den 4den Rang bezit en in staat is de beginselen der Fransche en Engelsche Taal te onderwijzen, zag zich gaarne tegen genot van eenig Salaris, zoo spoedig mogelijk geplaatst. Brieven *franco*, onder Letter B., bij den Boekhandelaar D. NOOTHOVEN VAN GOOR, te Leyden.

*** Men vraagt een geschikten HOROLOGIEMAKERSKNECHT, van goede getuigen voorzien; — ook kan er een knappe JONGEN geplaatst worden. — Brieven *franco*, Letters A. Z., bij G. PORTIELJE & ZN., Boekhandelaars te Amsterdam.

*** Eene JUFVROUW van middelbaren leeftijd, P. G., zag zich gaarne geplaatst ter waarneming eener Huishouding of tot Gezelschap en ter Verzorging eener Dame; op fatsoenlijke behandeling zal het meest gelet worden. Brieven *franco* onder letters S. F., bij den Boekhandelaar WENK te Rotterdam.

*** *Madlle BREM à Barneveld demande au plus tôt une SECONDANTE de la R. P., agée de plus de vingt ans, originaire de la Suisse-Française, qui, outre sa langue maternelle, soit à même de coöpérer avec elle dans toutes les branches de l'instruction des demoiselles, et principalement dans celle de la langue allemande. S'adresser par lettres affranchies à la susdite Institutrice.*

*** *On demande à la Haye, une BONNE Suisse ou Française, entre les 25 et 30 ans, de la R. P. pour soigner une petite fille de 3 ans. S'adresser par lettres affranchies, sous les initiales X. B., chez le Libraire A. H. BAKHUYZEN, à la Haye.*

*** *On demande pour le mois de Novembre prochain une GOUVERNANTE Suisse ou Française de la religion protestante, d'un âge mûr, de préférence qui ait déjà achevé une éducation, près d'une jeune fille de quatorze ans dans une famille habitant la campagne. S'adresser par lettres affranchies, sous l'initiale V. R., au Libraire J. VAN GOLVERDINGE, à la Haye.*

AANBESTEDING.

Het kerkbestuur van Tuitjenhorn Bisdom van HAARLEM, is voornemens onder nadere goedkeuring op *Dingsdag den 20e October* 1857, des voormiddags ten 11 ure te Alkmaar in *de Burg* bij *J. van den Berg* in het openbaar aan te besteden.
HET BOUWEN EENER NIEUWE KERK MET TOREN & PASTORIJ.
De bestekken liggen ter lezing te Tuitjenhorn bij *G. Burger*, te Hoorn in *den Doelen* bij *A. Ellerkamp*, te Haarlem in *de Kroon* en bij de Wed. *Terburg* op *de Varkenmarkt*, te Amsterdam in *het Hof van Braband* bij *Beggers* en in *het Vosje* bij *Tilbry*, te Utrecht in *de liggende Os* bij *de Groot*, te Arnhem in het Hotel *de Pays-Bas* bij *Holtus* en te Alkmaar in *den Burg* bij *J. van den Berg*, alwaar ook de teekeningen kunnen bezigtigd worden.
De aanwijzing in loco zal geschieden daags voor de aanbesteding.
De bestekken zijn op *franco* aanvrage tegen betaling van *f* 1.— te verkrijgen bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, op *de Breedestraat* te Leyden.

*** *De Commissie van Administratie over het vereenigd Huis van Arrest en Provoosthuis* te HAARLEM, zal op Dingsdag den 20sten October 1857, des namiddags ten twee ure, in een der vertrekken van het gemelde Huis, onder nadere goedkeuring, **aanbesteden:** Het leveren der BENOODIGDHEDEN tot het onderhoud der gevangenen in het genoemde Gesticht, gedurende het jaar 1858, en wel: *Aardappelen, Rundvleesch en Rundvet, Schenkelvleesch, Gort, Geele en Groene Erwten, Groenten, Zout, Peper, Azijn, Raap- en Patent-Olie, Kaarsen, Groene Zeep, Koffij, Cichorei, Zoete Melk, Stroo, Steenkolen en Turf*; waarvan de voorwaarden ter lezing liggen zoo in het voornoemde Huis als in het Koffijhuis *de Kroon* en in het *Noord-Hollandsche Koffijhuis*, beide aan de Groote Markt binnen deze Stad. De gegadigden worden verzocht hunne inschrijvingen bij besloten, door hen geteekende biljetten, op zegel geschreven, met vermelding in Schrijfletters der prijzen in Nederlandsche Guldens en Centen, alsmede hunne namen en die hunner borgen, intezenden aan het voornoemde gesticht, uiterlijk een uur voor den aanvang der aanbesteding en dezelve te werpen in eene geslotene bus, welke tot dat einde daar voorhanden zal staan.
Haarlem, De Commissie voornoemd,
den 1sten October 1857. DE BRUYN KOPS, Vice-Pres.
D. F. CROMMELIN, Secret.

KONINKLIJK GEOCTROIJEERDE POEDER CHOCOLADE.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij het Dépôt heeft gekregen van beste *Poeder Chocolade* uit de fabriek van C. J. VAN HOUTEN te Weesp. Deze *Poeder Chocolade* beveelt zich zelve aan wanneer men dezelve is kennende, zoo verzoek ik mijne geëerde begunstigers dezelve eens te proberen.
H. C. LOUWERSE,
Koek- en Banketbakker.
Gr. Houtstraat te Haarlem.

De Ondergeteekende verwittigt zijne geëerde begunstigers dat deszelfs Magazijn thans ruim voorzien is van de schoonste echt Zwarte HAARDEN, KAGCHELS en andere IJzerwerken; en voor H. H. Kruideniers de alom met lof bekeude Geoctrooijeerde SUIKERRASP en KOFFIJMOLENS.
Haarlem, Hoek Smalle Oudegracht en Turfmarkt.
W. VAN CUYK.

*** Bij den ondergeteekende is, zoo als in vorige jaren, dagelijks **SCHILDPAD-SOEP** te bekomen, als ook versche **VINKEN** en ander Wild. A. PFAFF.
Haarlem, den 8sten October 1857.

*** **DÉPÔT VAN VUURHAARDEN EN KAGCHELS.**
De ondergeteekende heeft de eer te berigten dat hij als dépôthouder van HAARDEN en KAGCHELS uit de fabriek van STERKMAN te *'s Hage* op nieuw ruim gesorteerd is. JOHs. WALCH.
ZAANDAM, 6 October 1857.

*** **TE HUUR VOOR *f* 250 PER JAAR.**
Tegen 1° November e. k., eene BUITENPLAATS, geschikt voor *Zomer-* en *Winterverblijf* met 6 behangen Kamers, Keuken, Kelder, Schuur, Regenbak en grooten Moestuin, staande te Alphen a/d. Rijn, tegenover de Pr. Kerk, te Oudshoorn. Te bevragen bij W. VERPLOEG, Mr. Timmerman, te Woubrugge bij Alphen. Brieven *franco*.

*** UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR, te Rijsenburg bij Driebergen: Een HUIS geschikt voor *Zomer- en Winterverblijf*, alleraangenaamst gelegen aan het begin van het Dorp, op tien minuten afstands van het Station en aan den Straatweg, hebbende een vrij en riant uitzigt, bevattende vijf Kamers, twee Zolders, Keuken met Welwaterspomp, ruime Bergplaats, Kelder en verdere Gemakken; benevens een goeden TUIN met Vruchtboomen. Te aanvaarden half November e. k. en te bevragen bij den Heer L. DE ROOY, Instituteur te Rijsenburg. Brieven *franco*.

*** **UIT DE HAND TE KOOP**
gepresenteerd: Een hecht en sterk HUIS, waarin bijna 40 jaren het Vak van Goud- en Zilverwerk met het beste succes is uitgeoefend, met een Werkwinkel er achter, staande op het Groote Noord, tusschen de Nieuwe Steeg en het Breed, op een der beste standen van Hoorn, en voor alle Affaires geschikt. Het Achterhuis en Keuken is in het jaar 1855 geheel nieuw gebouwd en heeft alle Gemakken, twee Welpompen, een Regenpomp en Regenbak, een Tuintje. Boven Droogzolder over het geheele Huis, Voor- en Achterkamer en nog twee kleine Kamertjes. Het Onderhuis een Voor- en Achterkamer, Alcoof, Winkel en Gang, de Boven- en Benedenvoorkamer gestukadoord.
De helft van den Koopprijs kan op het Perceel gevestigd blijven. Te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner. Brieven *franco*. J. DIEGARDIJN.
Finale uitverkoop voor verminderde Prijzen van GOUD, ZILVER, KORALEN en JUWEELEN.

*** Te KOOP voor *f* 150: Eene goed toongevende 6¾ octaafs VLEUGEL-PIANO. Adres Sliedrecht, Wijk B., N°. 18. Brieven *franco*.

*** G. J. KOOPMAN, TH. REICHELT en W. C. DE BOSSON, zullen op Maandag den 12den October 1857., des middags ten 12 ure, in het Lokaal *Vereeniging*, in de Warmoesstraat, te Amsterdam, presenteren te verkoopen: Extra mooije, nieuw aangekomene **NOORDSCHE BALKEN**; Spieren, *Oster-Rüsoersche* Juffers, Paal-Ellens, Kolders, Battingplaten en Deelen; *Riga, Narva* en *Amerikaansche* Balken, Platen en Deelen; *Wijburger*, **KROON**-Deelen en andere Houtwaren. Liggende in de Oude Schans, op de Wallen en in de Loods, volgens Notitiën, te bekomen bij ALTIUS & C°.

*** Op Woensdag den 14den en Donderdag den 15den October 1857, zullen door de Makelaars H. VRIESENDORP, J. P. M. BOONEN, E. MAURITZ en H. BOONEN, te Dordrecht, worden geveild: Mooije partijen **RIJNSCHE HOUTWAREN**, bestaande in lange en zware Eiken Houten, Eiken Balken, Eiken Roeden, Eiken Klossen, Krommers, van onderscheidene lengte en zwaarte, zeer mooije platte Dennen, Maasbalken en ronde Grijnen. Welke twee dagen vóór de Verkooping genommerd zullen liggen aan den Noorden-Dijk, boven den Molen *het Hert*. De Verkooping zal zijn in *het Hof van Holland*, buiten de St. Jorispoort, op Woensdag den 14den en Donderdag den 15den October 1857, des namiddags ten half drie ure precies. Nadere onderrigting is te bekomen bij bovengenoemde Makelaars.

*** **BOOMEN en HAKHOUT.**
In de maand December aanstaande zullen te Boskoop, in het openbaar worden verkocht: Ruim 400 stuks ESSEN-, POPULIEREN- en WILGEN-BOOMEN en eene groote partij meest ESSEN-HAKHOUT, de Boomen zeer geschikt tot *Werkhout* en kunnende gemakkelijk te Water vervoerd worden. Nadere onderrigting ten Kantore van den Notaris DUISENBERG, te Boskoop.

***** VERKOOP VAN AFBRAAK.**

C. DONKER, Notaris te Benningbroek, zal op Dingsdag den 13den October 1857, voormiddags 10 ure, in de nabijheid der R. C. Kerk te Wognum, publiek presenteren te Verkoopen:

Eene zeer aanzienlijke partij AFBRAAK, bestaande in: Balken, Ribben, Sparren, Planken, Deuren, Ramen, Kozijnen, Marmeren Schoorsteenmantel, Hardsteenen Dorpels, Metselsteenen, Marmersteenen enz. Alles afkomstig van de geamoveerde R. C. Kerk en Pastorie aldaar. Betaling contant.

***** HAARLEMMERMEER.**

PUBLIEKE VERKOOPING, op Woensdag den 14 October 1857, des morgens 11 ure, ten Huize van den Kastelein *D. A. Hoogland*, te Houtrijk en Polanen, van: Eene HUISMANSWONING en BOET, alsmede 15 B., 10 R. LAND, staande en gelegen in den Haarlemmermeer, Afdeeling Rijk, Kadastraal in Sectie H. N°. 246, groot 8 B., 16 R. en N°. 247, groot 6 B., 94 R., zullende eerst in twee Perceelen en dan gecombineerd worden geveild, en zijnde dezelve dagelijks te bezigtigen. De bewijzen van Eigendom en Veilconditien zijn vier dagen vóór en op den Verkoopdag, ter lezing ten Kantore van den Notaris C. SCHREUDER, te Velsen.

Op Donderdag den 15den October 1857, des morgens 11 ure, zal door gemelden Notaris op voornoemde Woning worden gehouden, Publieke Verkooping van welgewonnen HOOI, gedorschte en ongedorschte ZAAD-GEWASSEN, BOEREN- en BOUWGEREEDSCHAPPEN, HOUTWAREN, METSELSTEENEN en andere ROERENDE GOEDEREN, ENZ.

***** VERKOOPING VAN EEN LOGEMENT.**

De Notaris VAN DE WERK, te Zevenbergen, zal op Zaturdag den 17den October 1857, en op Zaturdag den 24sten October 1857, Verkoopen:

Het bekende LOGEMENT, KOFFIJHUIS en UITSPANNING, *HET OUD SCHIPPERSHUIS*, staande op de Markt, te Zevenbergen, bevattende eene groote Beneden- en Bovenzaal, verschillende Logeerkamers, ruime Stalling en Koetshuis; alles sedert 6 jaren vernieuwd en met 1 November e. k. te aanvaarden.

De Zitdagen zullen gehouden worden in het genoemde Logement, des avonds om 6 ure.

*** Op Donderdag 22 October 1857, des avonds ten 7 ure, zal in *'t Gemeentehuis* te Boskoop, in het openbaar worden verkocht:

Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS, met ruime SCHUUR en ERVE, tot alle *Nering* of *Bedrijf* geschikt, gunstig gesitueerd aan de Rivier de Gouwe, in de Gemeente Boskoop. Te aanvaarden 1° November e. k.

Inmiddels *Uit de Hand te Koop* en te bevragen met *franco* Brieven, ten Kantore van den Notaris J. B. DUISENBERG, te Boskoop.

*** AANZIENLIJKE VERKOOPINGEN van Rentegevende VASTE GOEDEREN, in de Gemeenten Oene, Veessen, Vaassen, Apeldoorn, Ermelo, Nijkerk, Harderwijk en Nunspeet, op de Veluwe in Gelderland, bij inzaat, verhooging en toeslag.

Ten huize van *Gerrit Lange*, in het Dorp Epe, ten overstaan van den Notaris G. W. VAN DER FELTZ, te Epe.

Op Woensdag 21 October en 4 November 1857, 's morgens om 10 ure:

1°. Den BOUWHOF *OLDENHOF*, te Oene, bestaande uit Gebouwen, Bouw-, Wei-, Hooilanden en Houtgewassen, groot ongeveer 53 Bunders, in 31 Percelen, onder-Massa's en algemeene Massa; benevens een Morgen Lands, in het Veessensche Broek, Gemeente Veessen.

2°. Den BOUWHOF *OUDEN KOUWENAAR*, onder Vaassen, bestaande uit Gebouwen, Bouw-, Weiland en Houtgewassen, groot ruim 26 Bunders, in 2 Percelen.

3°. Een Twaalfde Gedeelte in de zoogenaamde PALLANDTSCHE TIEND.

4°. Twee en een Half Vierels in de WIESSELSCHE BOSCH, onder Apeldoorn.

Nadere informatiën zijn op *franco* aanvrage te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris *Van der Feltz.*

In het Logement *het Wapen van Zutphen*, te Harderwijk, ten overstaan van den Notaris E. J. VITRINGA, te Nunspeet.

Op Vrijdagen 23 October en 6 November 1857, 's morgens om tien ure:

1°. Den BOUWHOF *BOSHOF*, onder Ermelo, bestaande uit Gebouwen, Bouw-, Wei-, Hooilanden en Houtgewassen, groot ongeveer 72 Bunders, in 9 Percelen en in Massa's.

2°. Den BOUWHOF *HET KLEINE ERFJE IN HORST*, onder Ermelo, bestaande uit Gebouwen, Bouw-, Wei-, Hooiland en Houtgewassen, groot ruim 4 Bunders, in 2 Percelen en in Massa's.

3°. HOOI- en WEILANDEN, onder Nijkerk, te zamen groot ruim 13 Bunders, in 7 Percelen en in Massa's.

4°. Zes en een Vierde Loten of Aandeelen in het BOSCH *UDDELERHEEGDE*, onder Apeldoorn, in Percelen en in Massa's.

Op Zaturdagen 24 October en 7 November 1857, 's morgens om 10 ure:

5°. Den BOUWHOF *STOETENBURG*, te Hierden, onder Harderwijk, bestaande uit Gebouwen, Bouw-, Wei-, Hooilanden en Houtgewassen, daaronder begrepen een Stuk Hooiland in Hoophuizen, onder Nunspeet, te zamen groot ongeveer 25 Bunders, in 22 Percelen.

6°. HOOILAND *DE GROENTJES*, aan de Zee bij Harderwijk, groot ongeveer 10 Bunders, in 7 Percelen en in Massa's.

7°. 23 Percelen BOUWLAND en HOUTGEWASSEN, onder Harderwijk, te zamen groot ruim 24 Bunders en een Perceel HOOILAND, in Hoophuizen, onder Nunspeet, groot 31 Roeden, 10 Ellen.

Nadere inlichtingen zijn op *franco* aanvrage te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris *Vitringa.*

*** Men is van meening ingevolge bekomen magtiging van de Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris J. W. VAN DEN BERGH, in het openbaar, in *het Venduhuis der Notarissen*, in de Nobelstraat te 's Gravenhage, op Maandag den 19den October 1857, des namiddags ten vijf ure, te Veilen, en op Maandag den 26sten daaraanvolgende, des avonds ten 7 ure, te Verkoopen:

De BUITENPLAATS, genaamd *HET KLEINE LOO*, alleraangenaamst gelegen aan den Bezuidenhoutschen Weg, tegenover het Huis ten Bosch, in de Gemeente 's Gravenhage, bestaande in eene goed ingerigte en onlangs veel vernieuwde Heerenhuizing, bevattende een aantal zoo Beneden- als Bovenkamers, waaronder twee Zalen en drie suites, zijnde al dezelve Kamers behangen, gestukadoord of geplafonneerd en meerendeels van Stookplaatsen voorzien, Badkamer, groote Keuken, Wijn- en Provisiekelders, Kleeder- en andere Zolders, Vertrekken voor Bedienden; voorts groote Steenen Koepel, Koetshuis en Stallingen, voor 5 Paarden en 12 Koebeesten, Tuinmanshuis, Schuur en verdere Getimmerten en Erven, Bloem- en Moestuinen, een gedeelte Weg en Laan, en eindelijk twee partijen extra best WEILAND, alles aan elkander gelegen en te zamen groot 2 Bunders, 75 Roeden.

De voorschreven Perceelen zullen bij de gunning eerst in 3 Perceelen en daarna gecombineerd ter verkoop worden aangeboden, en zijn te bezigtigen des Maandags, Woensdags, en Vrijdags van iederen week, van des namiddags 1 tot 4 ure, op vertoon van een Toegang-Biljet, te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, en kunnen worden aanvaard, op 1 December 1857, of vroeger bij de betaling der Kooppenningen.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den voornoemden Notaris *Van den Bergh.*

Aanzienlijke verkoop van
VEENGRONDEN.

De Notaris **A. J. SCRIVERIUS**, te *Zwolle*, is voornemens op *Vrijdag den 30 October* 1857 des middags te 12 ure in het *ODEON* te *Zwolle*, te doen inzetten en veertien dagen later aldaar te verkoopen:

Ruim drie honderd en drie en dertig bunders VEENGROND,

gelegen in de buurtschap *Beerse* gemeente *Ambt Ommen*, aan weerszijden van het Overijsselsche kanaal, Sectie E. No. 380, 700 en 704 en zulks in vijf perceelen.

Conditiën en Kaarten liggen ter visie ten kantore van den Notaris en bij E. WUNNINK, landbouwer te *Beerse*, die de aanwijzing zal doen op *Maandag*, *Dingsdag* en *Zaturdag* van elke week.

PUBLIEKE VERKOOPING van PENNINGEN.

Op Maandag den 19 October 1857 en volgenden dag zal door W. P. VAN STOCKUM, Boekhandelaar te 's Gravenhage, verkocht worden: Eene belangrijke verzameling van ROMEINSCHE en GRIEKSCHE MUNTEN, benevens HISTORIE-PENNINGEN, betrekkelijk de VADERLANDSCHE GESCHIEDENIS, nagelaten door den Hoog-Edel. Gestr. Heer Mr. **A. DEKETH**, in leven Adv. Gen. bij den Hoogen Raad, Ridder der Orde van den Ned. Leeuw enz. — de **Catalogus** is à 10 Cents verkrijgbaar.

BELANGRIJKE BOEKVERKOOPING TE MIDDELBURG.

De Boekhandelaars VAN BENTHEM & JUTTING aldaar, zullen op Maandag den 2den November 1857 en volgende dagen Veilen: Drie hoogst belangrijke Verzamelingen BOEKEN, waaronder vele voorname werken over *Godgeleerdheid*, *Kerkgeschiedenis*, *Regtsgeleerdheid*, *Staatkunde*, *Genees-*, *Natuur-* en *Wiskunde*, *Kunsten* en *Wetenschappen*, *Algemeene en Vaderlandsche Geschiedenis*, *Reisen Plaatsbeschrijvingen*, *Dichtkunde*, *Romans*, *Grieksche en Latijnsche Klassieken*, *Taalkunde* enz.; voorts MUZIJKWERKEN, KAARTEN, PRENTWERKEN, PRENTEN en PORTRETTEN, KABINET van PHYSISCHE-, OPTISCHE-, en andere INSTRUMENTEN, NATURALIA-, LIEFHEBBERIJEN-, BOEKEN-, en andere KASSEN.

De Catalogus is op *franco* aanvrage, *franco* te bekomen.

*** MARTINUS NIJHOFF te 's Gravenhage heeft verzonden en bij vele Boekhandelaren *gratis verkrijgbaar gesteld*:

Prospectus en *Proeve van Bewerking* van een werk getiteld:

DE RIDDERSCHAP VAN VELUWE, of Geschiedenis der Veluwsche Jonkers, opgeluisterd door hunne acht Stamdeelen, Huwelijken en Kinderen, door Mr W. J. Baron D'ABLAING VAN GIESSENBURG.

Het Werk zal bevatten omstreeks 70 Blad druks, benevens een **100tal Wapens** van de Leden der Ridderschap.

De Inteekening blijft geopend tot op de verschijning van het werk. Na de verschijning wordt de prijs aanmerkelijk verhoogd.

Bij denzelfden ziet het licht:

Mr. W. J. Baron D'ABLAING VAN GIESSENBURG, de Duitsche orde, of geschiedenis, indeeling en statuten der Broeders van het Duitsche Huis, gr. 8°. Met Plaat . . . . *f* 3,25.

*** Door de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, is uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

DE BEWERKING, DE BEREKENING EN HET VERVOER

VAN HET

HOUT IN DE BOSSCHEN,

inzonderheid in Zuid-Duitschland,

BENEVENS EENE

BIJDRAGEN OVER DE HOUTTEELT IN NEDERLAND,

DOOR

G. SCHILTHUIS,

benoemd Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederl. Oost-Indië, Met drie uitslaande gesteendrukte Platen. Prijs *f* 2,40.

*** P. A. DE JONG te Arnhem, heeft uitgegeven en alom verzonden:

GROOTE SPOORWEGKAART VAN
CENTRAAL EUROPA.

Met vermelding van de stations der spoorwegen en de naastbijliggende Diligence- en Stoomboot-verbindingen, uitgegeven ten dienste van Handels- en Industriescholen, voor den Handelaar die zaken heeft met het buitenland, voor Logementen, Koffijhuizen en andere plaatsen waar reizigers zich bewegen. Deze kaart op steen gebragt door den Heer A. J. BOGAERTS te Breda, zijn vermeden de belangrijke fouten welke in de fransche en Duitsche uitgaven worden gevonden.

Prijs *f* 4,50 op linnen en rollen, *f* 2 in vier groot Mediaan bladen.

ALGEMEENE LAND- EN ZEE-KAART

VAN DE

NEDERLANDSCHE OVERZEESCHE BEZITTINGEN MET HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN IN EUROPA.

OP DE SCHAAL VAN 1.3000000.

OPGEDRAGEN AAN DEN HEER GENERAAL-MAJOOR

J. W. WALTHER,

Gouverneur der koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt.

Naar de beste bronnen onder deskundig toezigt zamengesteld en geteekend door

A. J. BOGAERTS,

Lithograaf, werkzaam aan voornoemde Akademie.

BREDA 1857.

De kaart kan als overzeiler in Oost-Indiën gebruikt en door hen, die in onze overzeesche bezittingen belang stellen, met vrucht geraadpleegd worden, terwijl zij tevens bij het onderwijs in de aardrijkskunde van veel nut kan zijn. In zes bladen 10° N. B., 15° Z. B., 93° W. L., 144° Oosterlengte.

Wordt niet in commissie verzonden, maar is op franco aanvrage à kontant te bekomen bij A. J. BOGAERTS, Lithograaf.

In het zwart *f* 8,00, gekleurd *f* 10,00
" opgeplakt " 11,00, " " 13,00

NB. Van alle latere aanwijzingen en inlichtingen, wordt, tot op het afdrukken der kaart, gebruik gemaakt; zoodat de laatste correctiën er altijd op worden bijgebragt.

GRATIS

geven VAN DRUTEN EN BLEEKER, te Sneek, uit:

WET OP HET ONDERWIJS.

Voor de Koopers van hunne uitgaaf der

NEDERLANDSCHE STAATSWETTEN.

Goedkoope uitgaaf met **groote duidelijke** letter à 90 Cts. en *f* 1,20 gebonden, waarvan nog eenige weinige Ex. verkrijgbaar zijn.

Mede geven zij uit:

WET OP HET ONDERWIJS. . . . 10 Cts.
WET OP DE JAGT EN VISSCHERIJ. 10 Cts.

En de overige Staatswetten in **afzonderlijke uitgaven**, à 10 en 20 Cts.

*** In de meeste Boekwinkels voorhanden:

JONGE DAMES!

DE PROFEET IN CUPIDO'S LUSTHOF,

OF DE TOEKOMST VAN

NEERLANDS JONGELINGS EN JUFFERSCHAP ONTSLUIJERD.

Extra curieus Gezelschapsspel voor jeugdige harten.

Prijs 50 Ct.

*** Bij J. DE LANGE, te Deventer, ziet het licht:

ONTWIKKELING VAN DE BEGINSELEN DER

STAATHUISHOUDKUNDE,

Eenvoudige verklaring van de wijze, waarop de Rijkdom voortgebragt, verdeeld en verbruikt wordt, door

JEAN-BAPTISTE SAY.

(naar het Fransch.)

2 Stukken, gr. 12mo. Prijs *f* 4,90.

*** Bij de Boekhandelaars Is. AN. NIJHOFF en ZOON, te Arnhem ziet het licht:

MIJN VERBLIJF TE KISSINGEN

DOOR

Mr. L. A. J. W. BARON SLOET,

met vier Platen. Prijs *f* 1.80

De auteur van dit werkje heeft geen pittoreske beschrijving willen geven, geen verhaal van reisontmoetingen of indrukken van het oogenblik willen mededeelen: — maar wat hij, voorgelicht door de wetenschap, gedurende zijn verblijf aan de badplaats aangaande den toestand van land en volk opmerkte, dat heeft hij, in eenvoudige, verstaanbare taal, onder de aandacht zijner landgenooten willen brengen en ter uitbreiding van kennis, ter navolging of ter waarschuwing voorstellen. Daarom kon het boekje aan een oppervlakkigen recencent (zie *Vaderl. Letteroefeningen* voor Oct. 1857 N°. 12) niet behagen, maar brengt het zijne aanbeveling mede bij allen die degelijke lectuur verlangen.

*** Door KEMINK & ZOON te Utrecht, is verzonden:

Prospectus van een werk, getiteld;

DE VERVALSCHING

DER

VOEDINGSMIDDELEN

IN NEDERLAND;

HARE OPSPORING EN HERKENNING,

door Prof. **E. H. VON BAUMHAUER** en **Dr. D. J. COSTER.**

Bij alle Boekhandelaren is het uitvoerige Prospectus van dit voor allen belangrijke Werk te bekomen. De namen der beide Schrijvers zijn waarborgen, dat het in onze dagen ook in ons land zoo gewigtige onderwerp overeenkomstig met de eischen en behoeften van dezen tijd zal worden behandeld.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.